

Soru No: 1

Virginia Woolf, *Mrs. Dalloway*'i yazarken yeni tekniklerin peşindedir. Günlüğünde bu eser üzerinde çalışırken tünel açma süreci dediği yöntemi keşfettiğini yazar. Bu sayede kişilerin benliğinde mağaralar açar ve bunları tünellerle bağlayarak bugünle anılar arasında bağlantı kurar.

Bu parçada altı çizili sözle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Şimdiyi geçmiş deneyimlerle anlamlandırma
- B) Zihnindekileri okura dolaylı yoldan aktarma
- C) Mantık akışını kurgunun temel dayanağı yapma
- D) Gerçekliği neden sonuç ilişkisi çerçevesinde sunma
- E) Karakter psikolojisini bilinç dışı tekniklerle yorumlama

Cevap Anahtarı: A

Soru No: 3

Son yıllarda sözlük yayıncıları tarafından "yılın sözcüğü"nü seçme akımı (hareketi) ortaya çıktı. Buna göre 2022'nin sözcüğü "gaslighting" olarak açıklandı. Kelimenin kökeni (dayandığı temel) 1938 tarihli *Gas Light* adlı oyuna ve 1944 yılında sinemaya uyarlanan (adapte edilen) filme dayanıyor. Bu sözcük, internet arama verilerine (sonuçlarına) göre seçildi. Zihni manipüle eden, yanıltıcı davranış biçimlerini tanımlamakta kullanılan kelime; yaşadığımız çağa kuşkusuz (koşulsuz) bire bir uyuyor.

Bu parçada numaralanmış sözcüklerden hangisi, ayraç () içinde verilen açıklamayla anlamca uyuşmamaktadır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

Cevap Anahtarı: E

Soru No: 2

Kent yaşamının, bireyleri görsel olarak tanımaya elverişli bir yapısı vardır; örneğin görevlilerin ---- üniformalarını görürüz fakat giysilerin arkasında gizlenen ---- haberimiz yoktur.

Bu cümlede boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

- A) otoritesini belirten - sanatsal yeteneklerinden
- B) sınırlarını çizen - güvensiz hâllerinden
- C) rollerini gösteren - kişisel farklılıklarından
- D) tavırlarını yansıtan - özel yaşamlarından
- E) işlerini tanımlayan - sınıfsal çatışmalarından

Cevap Anahtarı: C

Soru No: 4

1930-1940'lı yıllarda Balat, İstanbul'un kendi kendine yeten; hastanesi, eczaneleri, sinemaları, okulları, camileri, kiliseleri ve hemen her çeşit esnaf ve zanaatkârı bulunan minyatür bir metropoldü.

Bu cümlede Balat ile ilgili anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Semt sakinlerinin istek ve beklentilerine göre şekillenebilen, canlı bir mekân olması
- B) Farklı insan gruplarının türlü ihtiyaçlarına cevap veren, çok kültürlü bir yapıya sahip olması
- C) Büyük şehrin kültür atmosferini toplumun her tabakasına yayan bir yapı göstermesi
- D) Farklı meslek sahiplerini bir araya getiren renkli ve üretken bir ortam yaratması
- E) Toplumsal hiyerarşiyi ortadan kaldıran, modern ve bütünleştirici yapılar barındırması

Cevap Anahtarı: B

Soru No: 5

Bir şeyleri söylemek yerine okura işaret etmek isteyen yazar, görüşlerini ustalıkla satırların arkasına gizler.

Aşağıdakilerin hangisi bu cümleyle anlamca aynı doğrultudadır?

- A) Yazar, eserinde kendi duygu ve düşüncelerinden soyutlanabildiği oranda başarılı olur.
- B) Özgün bir söyleyişe ulaşmış olan yazar, eseriyle okurda etkileyici bir iz bırakır.
- C) Yazar, eserinde dili ustalıkla kullanabildiği ölçüde okurun beğenisini kazanır.
- D) Okuru düşündürmek isteyen yazar, bunu açıkça dile getirmeden yapar.
- E) Okurun beklentisini odak noktası hâline getiren yazar, onunla gizli bir bağ kurar.

Cevap Anahtarı: D

Soru No: 6

(I) Afrika savanında zürafaların şemsiye yapraklı akasyalardan beslenirken aniden durduğu ve hızla ters istikametteki başka türden ağaçlara yöneldiği gözlemlenmiş. (II) Bu durum incelendiğinde akasyaların zürafalardan korunmak için zehirli maddeler salgıladığı tespit edilmiş. (III) Hatta salgıladıkları gazla diğer akasyaları da bu kriz durumundan haberdar ettikleri fark edilmiş. (IV) Akasyalar da zürafalar henüz kendilerine yaklaşmadan yapraklarındaki toksini açığa çıkarmayı başarırsa tehlikeyi savuşturabiliyormuş. (V) Zürafalarsa akasyaların nasıl anlaştığının farkında olduğundan rüzgâra karşı ilerleyerek mesajı alamayan akasyalarla doymaya devam ediyormuş.

Bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I. cümlede zürafaların beslendiği akasya ağacının niteliğine değinilmiştir.
- B) II. cümlede akasyaların verdiği tepkinin gerekçesi ortaya konmuştur.
- C) III. cümlede akasyaların farklı türleri ile ilgili karşılaştırma yapılmıştır.
- D) IV. cümlede akasyalarda gözlemlenen eylemle ilgili koşuldan bahsedilmiştir.
- E) V. cümlede zürafaların davranışı neden sonuç ilişkisi kurularak açıklanmıştır.

Cevap Anahtarı: C

Soru No: 7

Niçin tuval boyamadığını, beste yapmadığını, yanıtlayabilecek sözcükleri yoktu. Yazmak için yeterli söz dağarcığı veya görüş açıklığına sahip olduğu da tartışılırdı. Yazmayı istemekten başka bir güdü taşımıyordu aslında eline kalem alırken.

Bu parçada aşağıdaki ses olaylarından hangisi yoktur?

- A) Ünlü daralması
- B) Ünsüz benzeşmesi
- C) Ünsüz yumuşaması
- D) Ünlü düşmesi
- E) Ünsüz düşmesi

Cevap Anahtarı: E

Soru No: 8

Ömer Seyfettin'in ahlakı konu edinen öyküleri vardır.
Bu öykülerde karışıklıkları ve bunalımları fırsata dönüştürmeye çalışan, değişen koşulları hesaba katıp renk değiştiren kimseleri alaycı bir dille kınayıp küçültür. *Efruz Bey* adlı romanı, bu tür kişileri yansıtan eserlerinden biridir.

Bu parçada numaralanmış sözcüklerden hangisi belirtme durumu eki almamıştır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

Cevap Anahtarı: A

Soru No: 9

Tarihî saat kuleleri, Osmanlı İmparatorluğu'nun
Batılılaşma serüveni ile örtüşüyor. Saat kuleleri
o dönemde Anadolu'daki şehirler için özel bir önem
taşımış, kent merkezlerinin mihenk taşları olarak
kabul görmüştü. Ziya Paşa ve özellikle hükümdarın
saatlere merakıyla Anadolu şehirlerinde artan bu
yapıların çoğu ne yazık ki ihmal edilmiş durumda.

Bu parçada numaralanmış isim tamlamalarından
hangisi türü bakımından diğerlerinden farklıdır?

- A) I
B) II
C) III
D) IV
E) V

Cevap Anahtarı: E

Soru No: 10

Okuyucuların bitirmekte en çok zorlandıkları on kitap
arasında yer alan *Ulysses*, anlatımının farklı kurgusuna
etkisinden edebiyatseverleri cezbediyor.

Bu cümledeki öğelerin dizilişi aşağıdakilerin
hangisinde sırasıyla verilmiştir?

- A) Özne - Zarf tamlacı - Belirtili nesne - Yüklem
B) Yer tamlayıcısı - Özne - Belirtili nesne - Yüklem
C) Belirtisiz nesne - Zarf tamlacı - Özne - Yüklem
D) Belirtisiz nesne - Zarf tamlacı - Belirtili nesne - Yüklem
E) Özne - Zarf tamlacı - Yer tamlayıcısı - Yüklem

Cevap Anahtarı: A

Soru No: 11

Yüzlerce belki binlerce senelik zeytin ağaçlarının
arasında uzanan, çukur, iki yanı böğürtlen ve hayıtlarla
örtülü yolda ağır ağır yürüyordum. Arkamdan yükselen
güneş, gölgemi araba izlerinin kıvrımları üzerine serip
uzaklara kadar götürüyor; deniz tarafından yüzüme
doğru esen hafif fakat serin bahar rüzgârı, kasabadan
uzaklaştığımı hatırlatıyordu.

Bu parçada numaralanmış sözcükler tür bakımından
gruplandırıldığında hangisi dışarıda kalır?

- A) I
B) II
C) III
D) IV
E) V

Cevap Anahtarı: C

Soru No: 12

Tuz; eski devirlerden bu yana ölçünün, kıymet bilmenin
sembölü olmuş âdeta. Gıdaları saklamanın başlıca yolu
tuzlamak olduğundan tüketim artmış ve zor bulunur
bir meta olmuştur. Kullanılır hâle gelmesi için pek çok
işlemden geçmesi değerli kılmış onu. Tuz üretimi,
ticareti hatta tüketimi tuz vergisiyle denetim altında
tutulmuş tarih boyunca.

Bu parçada numaralanmış sözcüklerden hangileri
fiilimsidir?

- A) I ve II
B) I ve IV
C) II ve III
D) III ve V
E) IV ve V

Cevap Anahtarı: C

Soru No: 13

Her yıl okyanuslara karışan milyonlarca ton plastik, akıntılara kapılarak okyanus çöplükleri olarak adlandırılan bölgelerde birikiyor. Zamanla ufak parçalara ayrılan bu atıklar yüzlerce yıldır çevreyi kirlletmeye ve canlılar için tehdit oluşturmaya devam ediyor.

Bu parçada numaralanmış sözcüklerden hangisinin kökü, türü bakımından diğerlerinden farklıdır?

- A) I
B) II
C) III
D) IV
E) V

Cevap Anahtarı: A

Soru No: 14

"*etmek, edilmek, eylemek, olmak, olunmak*" yardımcı fiilleriyle oluşturulan birleşik sözcüklerde; ses düşmesi, ses değişmesi veya ses türemesi varsa bu sözcükler birleşik yazılır: *emretmek, hissetmek* vb. Ancak ilk sözcükte herhangi bir ses düşmesi veya türemesi yoksa bu sözcükler ayrı yazılır: *arz etmek, kabul etmek* vb.

Buna göre aşağıdakilerin hangisinde yazım yanlışı yapılmıştır?

- A) Süleymaniye Camisi'ni yapan Mimar Sinan, bütün ömrünü eşsiz eserler ortaya koymaya vakfetmiştir.
B) Osmanlı zamanında kentin önemli iskelelerinden olan bu yer, her daim teknelerle resmedilmiştir.
C) Pera semtindeki ahşap evler, XIX. yüzyılda yavaş yavaş kaybolmuş, yerini apartmanlara bırakmıştır.
D) Sarayda yüksek rütbelere gelmiş hanımlar, sultanlar tarafından yaptırılan türbelere defnedilmiştir.
E) Topkapı Sarayı'nın terk edilmesinden sonra ambar olarak kullanılan yerin çevresine barakalar yapılmıştır.

Cevap Anahtarı: E

Soru No: 15

Garip akımı temsilcilerinden Orhan Veli; 1945 yılında *Vazgeçemediğim* 1946'da ise *Destan Gibi* adlı kitabını çıkarır. Bu iki eserde şairin Garip'teki şiir anlayışını barındırmakla birlikte yeni temalar da içerir. Bu şiirlerde ironi ve şaşırtıcı son dikkat çeker. Kederin işlendiği "İstanbul Türküsü", türkülerin söyleyiş özelliğinden yararlanıldığının da göstergesidir. Hüzün ve üzüntü; "Tren Sesi", "Giderayak" ve "Değil" başlıklı manzumeler de iç içedir.

Bu parçada numaralanmış sözcüklerden hangilerinin yazımı yanlıştır?

- A) I ve II
B) I ve V
C) II ve III
D) III ve IV
E) IV ve V

Cevap Anahtarı: B

Soru No: 16

Fransızcadan Türkçeye geçen arabesk sözcüğü "Arap tarzı" anlamındadır. Ancak arabesk (.) Arap müziği değil Arap ezgilerinden esinlenen (.) Türk müziği türüdür. 1940'lı yıllarda ortaya çıkmış (.) takip eden yıllarda rağbet görmeye devam etmiştir. Yalnızların (.) âşıkların ve mutsuz sona mahkûm insanların karışık (.) çalkantılı duygu dünyalarını anlatır.

Bu parçada numaralanmış virgüllerden hangisinin kullanımı yanlıştır?

- A) I
B) II
C) III
D) IV
E) V

Cevap Anahtarı: B

Soru No: 17

Son eserim hakkında bir şair dost dedi ki (.) "Senin
günlüğünde sen çok az varsın (.) ben kendine daha
çok yer ayırmanı isterdim (.)" Oysa bir insanın kendini
bilmesi (.) tanınması öyle kolay bir iş değildir (.) kendini
yazdıklarıyla anlatması ise daha da zordur.

Bu parçada numaralanmış noktalama işaretlerinden hangisinin kullanımı yanlıştır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

Cevap Anahtarı: B

Soru No: 18

(I) Altın biçimlendirme sanatı olan kuyumculuğun tarihi, insanlığın yaratıcı gücünü ortaya koyar. (II) Antik dönemlere ait altın takı ve süslemelerin tasarımları, bunların yapım teknikleri bugün bile insanları şaşırtmaya devam ediyor. (III) Mezopotamya ve Anadolu'da beş bin yıl öncesine uzanan eşsiz kuyumculuk örneklerini kaynaklarda görebilmek mümkündür. (IV) Alacahöyük'te MÖ 3000 yılına tarihlenen kral mezarlarındaki takılar ile statü eşyaları Orta Anadolu'da gelişmiş bir kuyumculuk sanatının varlığına işaret eder. (V) Uşak'ta bulunan Karun Hazinesi'ndeki takılar MÖ 6. yüzyıl sonlarında Anadolu'da bildiğimiz anlamda kuyumculuğun zirveye ulaştığını gösterir. (VI) Günümüzdeki tekniklere benzer şekilde üretilmiş altın takılar ve diğer malzemeler, içinde bulunulan coğrafyanın önemini bir kez daha gözler önüne seriyor.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerden hangisiyle başlar?

- A) II
- B) III
- C) IV
- D) V
- E) VI

Cevap Anahtarı: C

Soru No: 19

(I) Yaşamak, belirsiz şeylerle yüz yüze gelmek demektir. (II) Hepimiz belirsiz olguların ve karar almamız gereken belirsiz durumların ortasında yaşıyoruz. (III) Belirsizlikler aynı zamanda gelecekte karşı karşıya kalacağımız olası risklerin kaynağıdır. (IV) Ne var ki geleceğimize ilişkin bilgilerin belirsizlik yerine kesinlik içermesi, doğru karar almamızı engeller. (V) Bu nedenle bireyler belirsizliği ortadan kaldırmak için yanlış da olsa bir karar verme eğilimi gösterir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

Cevap Anahtarı: D

Soru No: 20

Prag'a akşamın altısında geldim. Hemen eşyalarımı emanetçiye götürdüm. Bir otel aramak için iki saatim vardı daha. Kollarım yükten kurtulduğu için tuhaf bir özgürlük duygusuyla hafifledim. Gardan çıkıp bahçeler boyunca yürüdüm. Birdenbire bu saatte kalabalıkla kaynayan caddenin ortasına çıktım. Çevremde o güne kadar yaşamış ama yaşamlarından bana hiçbir şey ulaşmamış bir milyon insanın içinde buldum kendimi. Bir anda afalladım, nerede bulunduğumu bilemez oldum.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi vardır?

- A) Gerekçelendirme
- B) Öneri
- C) Karşılaştırma
- D) Koşul
- E) Tahmin

Cevap Anahtarı: A

Soru No: 21

Sağ elini kullananlar için kurulu dünya düzenine zoraki alışan solakların neredeyse tüm günleri, ters giden akışa uyum sağlamakla geçiyor. Dış macununun kapağını açmak, bir kâğıdı makasla kesebilmek gibi basit uğraşlar bile solaklar için bir başarıya dönüşüyor. Hele ki tokalaşırken ilk hamlede doğru yanağa yönelebilmek başarısı hiçbir şeyle kıyaslanamaz. Solakların yaşadığı bu sıkıntıları dünyaya anlatmak ve onları bir günlüğüne anlamak için kurulmuş bir Solaklar Kulübü var. Kulüp, 13 Ağustos'u Solaklar Günü olarak kutluyor.

Bu parçada solaklarla ilgili aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Başkalarıyla olan etkileşimlerinde sorun yaşayabildiklerine
- B) Seslerini duyurmaya çalışan bir kuruluşa sahip olduklarına
- C) Çalışma hayatlarında etkili ve verimli işler yapamadıklarına
- D) Yaşamı düzenleyen pratiklerin onlara uygun tasarlanmadığına
- E) Sağ elini kullananlar için çok basit olan işleri yaparken zorlanabildiklerine

Cevap Anahtarı: C

Soru No: 22

1950'lerde insanı taklit etme konusunda makineleri en çok mizah alanının zorlayacağı söyleniyordu. Neden olarak da komedinin mantıkla kolayca tanımlanamayan, insan kültürünün muğlak ve çelişkili yönlerinin bir örneği olması gösteriliyordu. Ancak günümüzde mizahi öğeler üreten yapay zekâ uygulamaları mevcut. Hatta ünlü bir komedyen gösteri içeriklerini hazırlarken yapay zekâ uygulaması kullandığını itiraf etti. Yapay zekâ uzmanlarından oluşan bir mizah grubu ise insanı yapay zekâ araçlarını kullanan bir robotla karşı karşıya getirerek mizah atışmaları sergiliyor. Tüm bunlar yapay zekânın kullanım alanının genişleyeceğini ve bugün yapay zekâ ile yapılamayacağı düşünülen işlerin yakın bir gelecekte gerçekleştirilebileceğini gösteriyor.

Bu parçadan yapay zekâ ile ilgili aşağıdakilerin hangisine ulaşılabilir?

- A) Ürettiği komedi programları ile evrensel bir mizah kültürü oluşturmaya çalışmaktadır.
- B) Gülmece öğelerini hızlı bir şekilde kurgulayarak mizahi mekanik hâle getirmektedir.
- C) Mizah öğeleri üretirken öngörülenin ötesinde bir kullanım alanı olabileceğini göstermektedir.
- D) Geliştirdiği içerikle insanlara entelektüel bir mizah anlayışı kazandırmayı amaçlamaktadır.
- E) Kullanım alanı, insan robot karşılaştırmasına dair sorgulamayı beraberinde getirmektedir.

Cevap Anahtarı: C

Soru No: 23

Sığla ağacı ormanları, Anadolu'nun en eski doğal varlıkları arasında sayılır. 65 milyon yıldır sığla ağacı topraklarımızda boy veriyor. Bu ağaç, Türkiye'nin güneybatı bölümünde yayılış gösterir ve dünyada başka hiçbir yerde orman hâlinde bulunmaz. Sığla ağacından çıkarılan "sığla yağı" yıllar boyunca yöre insanının gelir kaynağı olur. Ekonomik açıdan değerli olduğundan işleyenlerce özenle korunur. Ağacın kabukları, güzel kokusundan ötürü bugün yörede hâlâ tütsü olarak yakılıyor. Mısır Kraliçesi Kleopatra'nın parfüm olarak kullandığı sığla yağı, Hippokrat esenlerinden beri de tıp alanında kullanılıyor.

Bu parçaya göre sığla ağacı ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Tarihte ve günümüzde örtüşen kullanım amaçları bulunduğuna
- B) Dünya üzerinde yalnızca güneybatı Anadolu'da yetiştiğine
- C) Tarihteki toplumlar tarafından doğaüstü güç atfedildiğine
- D) Farklı kullanım alanları olduğundan üretiminin desteklendiğine
- E) Sanayideki tüketiminin yoğunluğundan tehlike altında olduğuna

Cevap Anahtarı: A

Soru No: 24

Pek çoğumuz kaydedilmiş sesimizi duyunca garipser hatta "İnsanlar bana nasıl tahammül ediyor!" diye düşünürüz. Yapılan bir çalışmada durumun pek de öyle olmadığı ortaya konuldu. Çalışmada erkek ve kadınlardan oluşan 80 kişilik bir grubun 1'den 10'a kadar sayarkenki sesleri kaydedildi. Daha sonra bu kişiler kayıtları dinleyip seslerin çekiciliği ile ilgili değerlendirmede bulundu. Sonuçta katılımcıların kendi seslerine başkalarının verdikinden daha yüksek puan verdiği görüldü. Söz konusu durum, insanların çoğu zaman kendilerini olduklarından daha iyi bulmasıyla ilişkilendirildi. Bu düşüncenin insanlarda öz saygı oluşturmada veya depresyonla mücadelede bir mekanizma olarak kullanıldığının da altı çizildi.

Bu parçada söz edilen araştırmanın sonucuyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) İnsanların kayıttan dinlediği ve çekici bulduğu seslere daha fazla olumlu tepki verdiği
- B) Öz saygısı yüksek kişilerin sesleri değerlendirmede daha nesnel bir tutum sergilediği
- C) Seslere verilen tepkilerin cinsiyet gibi özelliklere bağlı olarak değişiklik gösterdiği
- D) İnsanların kendini algılama biçiminin seslerin çekiciliğini değerlendirmede etkili olduğu
- E) Sözel ve matematiksel ifadelerin seslendirilmesinde kişiler arası farklılıklar görüldüğü

Cevap Anahtarı: D

Soru No: 25

Olumsuz duyguların etkisini azaltıp stresli durumlarla baş etmeyi kolaylaştırmak amacıyla kullanabileceğimiz psikolojik tekniklerden biri de "etkiyi etiketleme"dir. Bu teknikte kişi belirli bir anda deneyimlemekte olduğu duyguyu yazarak veya yüksek sesle söyleyerek ifade eder. 42 bin sosyal medya paylaşımı üzerinde yapılan bir araştırma, bu tekniğin sonuçlarını destekleyen bulgulara ulaştı. Araştırmada bireylerin "Öfkeliyim." gibi etki etiketleme ifadesi içeren paylaşımlarını takip eden yakın saatlerdeki yeni paylaşımları incelendi. ----.

Bu parçanın sonuna düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Bireyin duygu durumunda sadece o an için değil uzun vadede kalıcı değişiklikler olduğu tespit edildi
- B) Bireylerin bu defa sakinleştiklerini düşündüren paylaşımlar yapma oranlarının yükseldiği görüldü
- C) Daha savunmasız kişilerin hissettiklerini ifade etme olasılığının daha fazla olduğu belirlendi
- D) Bu durumun bireylerin olumsuz bir olayı anlamlandırma becerilerine katkısı ortaya kondu
- E) Bu sosyal paylaşımların kişilerin karakterlerini yansıtmada büyük rol üstlendiği saptandı

Cevap Anahtarı: B

Soru No: 26

İmgeler başlangıçta orada bulunmayan şeyleri gözde canlandırmak amacıyla yapılmıştır. Daldaki elmayı daha kolay hayal edebilmek için yanımızda bir resmi taşıyabiliriz. Ayrıca elma resmi, elmayı yedikten ya da elma dalda çürüdükten sonra onun ilk hâlini görmemizi de sağlar. Böylece imge, bir nesnenin ya da kişinin -artık orada olmasa da değişmiş olsa da- bir zamanlar nasıl görüldüğünü anlatabilir. İmge konusunda fark edilen diğer bir şey ise ----. Her birimizin elmayı görüşü farklı olabileceği için elmaya dair kaydettiğimiz imge de değişebilir.

Bu parçada boş bırakılan yere düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) imgeyi yaratanın, kendine özgü görüşünün bir parçası olmasıdır
- B) kalıcılığının sağlanması için uzun bir süreçte ihtiyaç duyulmasıdır
- C) başlangıçta belli bir amaçla üretilse de farklı kullanım alanları bulmasıdır
- D) bireyselliğinin tarihteki yerinden daha önce gözler önüne serilmesi
- E) belirli düşünme biçimlerinin ortaya çıkmasıyla değerinden uzaklaşmasıdır

Cevap Anahtarı: A

Soru No: 27

Yönetmen Sergey Paracanov, filmlerinde Ukrayna'da yaşayanların geleneklerine ve kendilerini ifade ediş biçimlerine yer vermiştir. Kıyafetleri, davranışları, enstrümanları, ezgileri ve ortak hikâyeleriyle bu insanlar; Paracanov'un filmlerinde kültürel yok oluşa direnmiş, arkalarında dünyaya ulaşan bir ses bırakmıştır. Paracanov, sadece yaşayışı ve kültürü belgelemekle kalmamış halk sanatının biçimlerinden aldığı ilhamı kendine has bir tarza dönüştürmüştür. Yönetmen; döneminin sinemasındaki alışıldık kalıpların dışına çıkarak kendi kabuğunu kırmış, halk hikâyelerine benzeyen filmlerinde halk şarkılarına yer vermiştir.

Bu parçadan Paracanov ile ilgili aşağıdakilerin hangisine ulaşılabılır?

- A) Filmlerinde biçim ve içerik ilişkisini dengelemeyi ön planda tutmuştur.
- B) Üslubunu oluştururken halk kültürüne ait unsurlardan yararlanmış.
- C) Kültürün aktarımındaki başarısı sinemadaki tanınırlığını artırmıştır.
- D) Geleneksel yaklaşımı benimseyen yönetmenlere öncülük etmiştir.
- E) Bulunduğu ülkenin yaşam tarzını eleştirel bir bakışla yorumlamıştır.

Cevap Anahtarı: B

Soru No: 28

Bir iş yerinde aynı makineden iki tane vardır ve makineler aynı hatayı vererek bozulur. Makinelerin tamiri için birer kişi görevlendirilir. Birinci kişi önce makinenin planını inceler, kâğıt üzerinde denemeler yapar, bir hafta içinde makinenin bozulmasına neden olabilecek on durum belirler ve yedinci gün sorunu bulup makineyi tamir eder. İkinci kişi ise ilk günden makineyi açar, en iyi bildiği testleri yapar ama sorunu bulamaz. Makineyi eski hâline getirmek için yardım alır. Denemeler sonunda yedinci gün o da sorunu bularak makineyi tamir eder. Sonuç odaklı baktığımızda iki kişi de aynı işi aynı sürede bitirmiş görünüyor ancak kişilerin makineye verdikleri hasar, süreçte kullandıkları emek, kişi sayısı gibi durumlar dikkate alındığında eşit derecede başarılı oldukları söylenemez.

Bu parçada asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bir işi yapabileceğine inanmak, o işi başarmak için bir ön koşuldur.
- B) Bir problemde aynı sonuca ulaşmanın birden fazla çözüm yolu vardır.
- C) Bir sorunun çözümünde sonuç kadar sürecin işleyişi de önemlidir.
- D) Deneme yanılma yoluyla elde edilen sonuçlar, kişiye tecrübe kazandırır.
- E) Farklı kişilerin tecrübelerinden yararlanmak sorunların çözümünü kolaylaştırır.

Cevap Anahtarı: C

Soru No: 29

Üst paleolitik dönemde insanlar, mağara duvarlarına yaşadıkları zamanda var olan hayvanları çizmiştir. Bu resimlerdeki hayvan betimlemeleri gerçeğe çok yakın olmasına rağmen hayvanların yaşadığı ortama ilişkin hiçbir şeyin çizilmemiş olması ilginçtir. Bununla birlikte etçil hayvanlardan ziyade otçul hayvanların gerçeğe yakın anatomik detaylar gözetilerek çizilmesi de dikkat çekicidir. Mağara duvarlarında insan figürlerine çok az rastlanılması, onların da özensiz birkaç çizgiyle tasvir edilmesi araştırmalara konu olmuştur. Bu durum, atalarımızın kendinden çok avın zenginleşmesi için yapılacak ayini önemsendiği şeklinde yorumlanmış ancak ayinlerin niteliğine dair görüş birliğine varılamamıştır.

Bu parçada söz edilen mağara resimleriyle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Bilim insanları sanatsal faaliyetlerin başlangıcı olarak değerlendirdiği
- B) Hayvan figürlerinin içinde bulunduğu mekâna uygun olarak tasvir edildiği
- C) İnsan ve hayvan figürlerinin çiziminde farklı bir yaklaşım benimsendiği
- D) İnsanlarca kutsal sayılan ritüel bir etkinliğin nesillere aktarılmasını sağladığı
- E) Hakkında farklı görüşlerin olmasına gerekçe olarak figür çeşitliliğinin gösterildiği

Cevap Anahtarı: C

Soru No: 30

Yıllardır “beyin jimnastiği” oyun ve uygulamaları, bilişsel yeteneklerimizi geliştirmenin kolay ve etkili bir yolu olarak tanıtılıyor. Bunun arkasında da hafıza veya uzamsal beceriler üzerindeki anlık etkilerine odaklanan bir dizi hızlı bulmacayı çözme pratiklerinin zamanla bu alanlardaki yetenekleri artırdığı, teorik düzeyde de genel zekâyı geliştirdiği fikri yatıyor. Bilim insanları özellikle bu “yakın” ve “uzak” transfer etkileri arasında bir ayrım yapmaya çalışıyor. Yakın etkiler ---- uzak etkiler ----.

Bu parça düşüncenin akışına göre aşağıdakilerin hangisiyle tamamlanırsa “yakın etkilerin daha az kapsamlı uzak etkilerin daha geniş kapsamlı olduğu” anlamına ulaşılabilir?

- A) bir hafıza oyunu oynamanın diğer hafıza oyunlarında iyileştirmeler sağlayıp sağlamayacağıyla ilgiliyken - oyunun bilişsel yetenekler veya zekâ üzerindeki etkisine odaklanıyor
- B) beyin jimnastiğine yönelik çalışmaların zekâ üzerindeki geliştirici etkisine odaklanırken - hafıza oyunları sırasında gözlemlenen anlık değişimlerin kalıcı etki yaratıp yaratmayacağı ile ilgileniyor
- C) benzer oyunlar oynayan bireylerin zihin gelişimini kıyaslarken - çevrenin ve genetik özelliklerin zekâ üzerindeki etkisinin yönetilip yönetilemeyeceği üzerinde yoğunlaşıyor
- D) zihin gelişimine odaklanan oyunların yaş değişkeni dikkate alındığında diğer etkenlerin göz ardı edilebileceği üzerinde dururken - yaşıyla birlikte çevre faktörünü de dikkate alıyor
- E) sosyal becerilerin bilişsel becerilerin gelişimi üzerinde bir etkisi olup olmadığını sorgularken - bilişsel becerilerin çevresel becerilerden tamamen bağımsız değerlendirilmesi gerektiğini öne sürüyor

Cevap Anahtarı: A

Soru No: 31

Bir fotoğrafın sayfalarca yazıya bedel olduğu çokça söylenmiştir. Hatta kimileri, fotoğraf çekmek yerine yazıyla anlatmanın zaman kaybı olduğunu düşünür. Çok eskilerden bir öyküye yapılan atıf da bunun göstergesidir. Bu öyküde lalası şehzadeye uzun uzun aslanı tarif etmekte, lalanın tasvirleriyle de şehzade; aslanı tanıdığını sanmaktadır. **Günün birinde saraya bir aslan gelir ve herkes avluya çıkıp onu seyretmeye başlar. Şehzade de aslana baktıktan sonra lalasına dönerek “Ama bu aslan değil ki!” der.**

Bu parçada söz edilen öyküye atıf yapılarak anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Fotoğrafın aksine yazı ve söz, gerçekliği olduğundan farklı bir şekilde yansıtabilir.
- B) Bir nesneyi tüm hatlarıyla anlayabilmek için önce onun fotoğrafını görmek gerekir.
- C) Edebiyat yıllar boyu üstlendiği rolü, gelecekte fotoğrafçılık sanatına devredebilir.
- D) Yansız bir yaklaşımla değerlendirilen durum ve olaylar, bilgiyi somutlaştırmaya yarar.
- E) Fotoğrafın sanatsal bir üretim sayılması için görüntüye ruh kazandırması beklenir.

Cevap Anahtarı: A

Soru No: 32

Bir teknoloji firması, parasının hesabını bilmeyen kullanıcıları gereğinden fazla harcama yapıldığı zaman elektroşok ile uyararak akıllı bileklik Pavlok'u geliştirdi. Akıllı telefona yüklenen Pavlok uygulaması ile Bluetooth teknolojisi üzerinden bağlantı kuran bileklik, kullanıcının uygulamada belirlediği aylık bütçeye göre yapılan harcamaları takip ediyor ve belirlenen bütçe aşıldığında kullanıcıyı elektroşokla uyarıyor. Yeme içme, giyim, teknoloji, spor, eğlence gibi kategorilerde ayrı ayrı bütçe belirlenmesine imkân sağlayan uygulama; tüketicileri fazla harcama yapma alışkanlığından kurtarmayı ve otokontrol sistemi oluşturmayı hedefliyor.

Bu parçada söz edilen akıllı bileklik ile ilgili aşağıdakilerden hangisine değinilmiştir?

- A) Kullanıcılarda bıraktığı etkinin nasıl belirlendiğine
- B) Hangi kategorilerde tüketim yapanlar için geliştirildiğine
- C) Ait olduğu firmanın hangi özelliklerle ön plana çıktığına
- D) Çalışma sisteminde teknolojiye nasıl yararlandığına
- E) Kullanımının yaygınlaşmasında nelerin etkili olduğuna

Cevap Anahtarı: D

Soru No: 33

Bireylerin altı aydan uzun bir süre konutlarından çıkmayıp toplumdan ve ailelerinden soyutlanma durumuna "hikikomori" deniyor. Japonca "hiku" ve "komoru" kelimelerinin birleştirilmesiyle ortaya çıkan bu durum, Türkçede "çekilme nevrozu" olarak adlandırılıyor. Bu nevrozun 1970'lerde Japonya'da gözlemlenmeye başlandığı ve 1990'lardan sonra yaygınlaştığı biliniyor. Günümüzde psikologlar tarafından ruhsal bir problemden çok sosyokültürel sorun olarak görülen bu durumun bugün Japonya'da bir milyondan fazla insanı etkilediği tahmin ediliyor. Tarihsel olarak Japon kültürüne bağlı bir sendrom olarak tanımlanmış olsa da son 30-40 yıllık süreçteki kanıtlar, çekilme nevrozunun küresel bir olgu hâline geldiğini gösteriyor.

Bu parçada çekilme nevrozu ile ilgili aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Farklı bir dilde nasıl adlandırıldığına
- B) Hangi davranışın bu şekilde tanımlandığına
- C) Kişilerde ilk ne zaman görüldüğüne
- D) Hangi olay sonrasında yaygınlık kazandığına
- E) Uzmanlar tarafından nasıl değerlendirildiğine

Cevap Anahtarı: D

Soru No: 34

XXI. yüzyılda öğrencilerin hayatta ne bilmeleri ve ne yapabiliyor olmaları gerektiği konusu eğitimdeki politika değişimlerinin temelini oluşturuyor. Dünyanın yeni taleplerini karşılamak için eğitim sisteminde değişime yönelik araştırmalar yapılıyor. Bu araştırmalarda örneğin Ay'a ulaşmaları isteniyorsa bir rota belirleniyor ve öğrencilerin içinde olduğu roketler Ay'a fırlatılıyor. Roket belirlenen rotadan hiç çıkmıyor ama hedefe vardığında Ay, yerini değiştirmiş ve çoktan başka bir rotaya varmış oluyor.

Bu parçada anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Öğrencilerin sürece dahil olduğu eğitim politikalarının başarıya ulaşmasının daha kolay olabileceği
- B) XXI. yüzyıl becerilerini kazandırmayı amaçlayan eğitim sistemlerinde, ilgili araştırmalara çok az önem verildiği
- C) Eğitim sisteminin eksik ve zayıf noktalarına odaklanan düzenlemelerin sistemi başarıya ulaştıracağı
- D) Eğitimdeki değişimlerin içinde bulunan zamana göre değil gelecek beklentilerine göre şekillenmesi gerektiği
- E) Başarılı eğitim sistemi değişikliklerinde, öğrencilerin kendisinden beklenen davranışlardan haberdar olduğu

Cevap Anahtarı: D

Soru No: 35

Amerika'da 1968 yılında Baltimore Limanı'ndan kalkan müzik enstrümanlarıyla dolu bir gemi Rio de Janeiro'ya doğru yol alırken bilinmeyen bir sebeple denizde yok olur. Bu gemide zamanın elektronik müzik alanında etkin olan pek çok firmanın son model ürünleri bulunmaktadır. Gemi, yaklaşık bir ay sonra Cape Verde'nin bir adasında karaya oturur. Burada yaşayan ada sakinleri gemiye girer ve hayatlarında daha önce görmedikleri ebat, biçim ve tasarımda müzik enstrümanlarıyla karşılaşır. Elektriği bile olmayan bu coğrafyanın halkı enstrümanlarla ne yapacağını bilemez. İlk başta batıl inançları kuvvetli kişiler tarafından haklarında olumsuz birçok dedikodu üretilse de enstrümanlar daha sonra köy okullarına dağıtılır. Böylece Cape Verde'deki meraklı çocuklar, bir günde en son teknolojiye sahip enstrümanlarla buluşur. Bu çocuklar müziği algılamak ve enstrüman çalmak konusunda var olan yeteneklerini inanılmaz ölçüde geliştirir. Zaten ritim duyguları kuvvetli olan bu bölgede enstrümanlar, müziğe yeni bir soluk getirerek yerel ezgileri modernleştirir. 1970'lerin sonuna gelindiğinde Cape Verde, dünyadaki elektronik müzik piyasasını etkileyen bir yer hâline gelir.

Bu parçada söz edilen enstrümanlarla ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılabılır?

- A) Cape Verde'de yaşayan halkın müzik aletleriyle tanışmasında rol oynamıştır.
- B) Ülke genelinde müzik okullarının açılmasına ve yaygınlaşmasına öncülük etmiştir.
- C) Cape Verde'nin kısa sürede teknolojik gelişmelerle dünyaca tanınmasını sağlamıştır.
- D) Ait oldukları üretici firmalara kendilerini gösterecek bir piyasa alanı oluşturmuştur.
- E) Geleneksel ve modern tınıların bir araya gelmesini sağlayarak müziğe özgünlük katmıştır.

Cevap Anahtarı: E

Soru No: 36

Amerika'da 1968 yılında Baltimore Limanı'ndan kalkan müzik enstrümanlarıyla dolu bir gemi Rio de Janeiro'ya doğru yol alırken bilinmeyen bir sebeple denizde yok olur. Bu gemide zamanın elektronik müzik alanında etkin olan pek çok firmanın son model ürünleri bulunmaktadır. Gemi, yaklaşık bir ay sonra Cape Verde'nin bir adasında karaya oturur. Burada yaşayan ada sakinleri gemiye girer ve hayatlarında daha önce görmedikleri ebat, biçim ve tasarımda müzik enstrümanlarıyla karşılaşır. Elektriği bile olmayan bu coğrafyanın halkı enstrümanlarla ne yapacağını bilemez. İlk başta batıl inançları kuvvetli kişiler tarafından haklarında olumsuz birçok dedikodu üretilse de enstrümanlar daha sonra köy okullarına dağıtılır. Böylece Cape Verde'deki meraklı çocuklar, bir günde en son teknolojiye sahip enstrümanlarla buluşur. Bu çocuklar müziği algılamak ve enstrüman çalmak konusunda var olan yeteneklerini inanılmaz ölçüde geliştirir. Zaten ritim duyguları kuvvetli olan bu bölgede enstrümanlar, müziğe yeni bir soluk getirerek yerel ezgileri modernleştirir. 1970'lerin sonuna gelindiğinde Cape Verde, dünyadaki elektronik müzik piyasasını etkileyen bir yer hâline gelir.

Bu parçaya göre Cape Verde halkı ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Yaşadığı dönemin teknolojisinden mahrum olduğu
- B) Enstrümanlara karşı temkinli bir tutum sergilediği
- C) Kendilerine ait ezgileri korumaya özen gösterdiği
- D) Zaman içinde müzik sektöründe önemli bir yer edindiği
- E) Teknolojik enstrümanlarla bir tesadüf sonucu tanıştığı

Cevap Anahtarı: C

Soru No: 37

İnsan hem beşerdir hem de insan. Beşer ile kastedilen insanın yeryüzüne gelmiş, bugün yaşamakta olan ve eylemde bulunan canlı bir varlık olmasıdır; tıpkı diğer canlılar gibi. Bu anlamda beşer; bireylerin fizyolojik, biyolojik ve psikolojik özellikleri ortak olan belirli ve özel bir canlı türünü anlatır. Fakat insan dendiğinde olağanüstü ve karmaşık bir başka varlık anlaşılır. İnsan elde edilmesi gereken yüce özelliklere sahiptir; bilinçlidir, seçim yapabilir ve üretir. O hâlde iki insan tanımı vardır: Birisi biyolojinin konusu olan insan, diğeri ise şairin üzerinde konuştuğu, filozofun söz söylediği insan. Kısacası beşer salt "bulunmak", buna karşın insan sürekli "olmak"tır. Bu nedenle beşerin ülküsü insan olma arzusuyla dolup taşmak olmalıdır.

Bu parçaya göre aşağıdakilerin hangisi söylenebilir?

- A) İnsan ancak yaşamın tek gayesinin varlığını sürdürmek olmadığını anladığı zaman yetkinleşir.
- B) İnsanın zafiyetlerinin kaynağı, sürekli sabitlik içeren bir bulunmayla sınırlanmış beşerlik durumudur.
- C) İnsan kendi içsel potansiyelini ve yeteneklerini ancak salt bir bulunma durumunu aşarak keşfeder.
- D) İnsan diğer canlılardan farklı olarak özünde bulunan fizyolojik niteliklerini keşfederek geliştirir.
- E) İnsanın yüceliği biyolojik bir özne olmaktan öteye geçip varlığının gizemi üzerine düşünmesinden gelir.

Cevap Anahtarı: E

Soru No: 38

İnsan hem beşerdir hem de insan. Beşer ile kastedilen insanın yeryüzüne gelmiş, bugün yaşamakta olan ve eylemde bulunan canlı bir varlık olmasıdır; tıpkı diğer canlılar gibi. Bu anlamda beşer; bireylerin fizyolojik, biyolojik ve psikolojik özellikleri ortak olan belirli ve özel bir canlı türünü anlatır. Fakat insan dendiğinde olağanüstü ve karmaşık bir başka varlık anlaşılır. İnsan elde edilmesi gereken yüce özelliklere sahiptir; bilinçlidir, seçim yapabilir ve üretir. O hâlde iki insan tanımı vardır: Birisi biyolojinin konusu olan insan, diğeri ise şairin üzerinde konuştuğu, filozofun söz söylediği insan. Kısacası beşer salt "bulunmak", buna karşın insan sürekli "olmak"tır. Bu nedenle beşerin ülküsü insan olma arzusuyla dolup taşmak olmalıdır.

Bu parçada altı çizili sözün yerine aşağıdakilerden hangisi getirilirse anlamda bir değişiklik olmaz?

- A) Beşer burada olma durumudur, insan ise yaşamsal ihtiyaçlarının bilincine varmaktadır.
- B) Beşer bedensel varoluştur, insan ise çok yönlülük içeren bir yeniden üretim hâlidir.
- C) Beşer canlı olmaktır, insan ise canlı olmanın önemini kendi başına fark edebilmektir.
- D) Beşer doğayla bütünleşmedir, insan ise doğanın içinden doğaya hükmetme çabasıdır.
- E) Beşer durağanlığı temsil eder, insan ise hiç bitmeyecek olan bir devrim içindedir.

Cevap Anahtarı: E

Soru No: 39

Çocukların yaptığı resimlere olan ilginin, akademik ölçütlerin reddedildiği XX. yüzyıl başında arttığı görülür. Bu resimler estetik bakımdan sanatın ilk ve özgün biçimi olarak nitelenir. Çocukların resimleri ile sanatçıların resimlerini kıyaslayan R. Topffer "Karalamalar yapan çocuk Michelangelo ile ölümsüz eserlere imza atan sanatçı Michelangelo arasındaki fark, Michelangelo ile çırağı arasındaki farktan çok daha azdır." der. Topffer'ın da vurguladığı, değerini yalınlık ve saflıktan alan bu sanatsal ürünlerin ilk izlerini; ilkel toplumlara ait eserlerin yer aldığı etnografya müzelerinde ve hatta çocukların yardım almadan ürettiği resimlerle süslenen anaokulu duvarlarında da görmek mümkündür.

Bu parçada çocuk resimleri ile ilgili aşağıdakilerin hangisine değinilmmiştir?

- A) Akademik olarak ne zaman incelendiğine
- B) Hangi sanatsal görüşle ele alındığına
- C) Başarı ölçütlerinin neye göre belirlendiğine
- D) Ünlü ressamlarca nasıl desteklendiğine
- E) Sanatsal gücünün kaynağının ne olduğuna

Cevap Anahtarı: E

Soru No: 40

Çocukların yaptığı resimlere olan ilginin, akademik ölçütlerin reddedildiği XX. yüzyıl başında arttığı görülür. Bu resimler estetik bakımdan sanatın ilk ve özgün biçimi olarak nitelenir. Çocukların resimleri ile sanatçıların resimlerini kıyaslayan R. Topffer "Karalamalar yapan çocuk Michelangelo ile ölümsüz eserlere imza atan sanatçı Michelangelo arasındaki fark, Michelangelo ile çırağı arasındaki farktan çok daha azdır." der. Topffer'ın da vurguladığı, değerini yalınlık ve saflıktan alan bu sanatsal ürünlerin ilk izlerini; ilkel toplumlara ait eserlerin yer aldığı etnografya müzelerinde ve hatta çocukların yardım almadan ürettiği resimlerle süslenen anaokulu duvarlarında da görmek mümkündür.

Bu parçada altı çizili sözle R. Topffer, çocuk resimleri ile ilgili aşağıdakilerden hangisine dikkat çekmektedir?

- A) Deneyimlerden bağımsız olarak geliştiğine
- B) Yaratıcılığın ön planda tutulduğuna
- C) Kendine özgü ölçütlerle değerlendirildiğine
- D) Karşılaştırmalarla değerinin anlaşıldığına
- E) Görünür olmasıyla kalıcılığının sağlandığına

Cevap Anahtarı: A